

CC

Comissió de Cultura
Parlament de Catalunya

Sessió 15. Dimecres, 16 de novembre de 2022. XIV legislatura

DOSSIER

ORDRE DEL DIA

1. Compareixença del president de l'Institut d'Estudis Aranesos - Acadèmia Aranesa de la Llengua Occitana davant la Comissió de Cultura per a informar sobre la situació de la llengua occitana a Catalunya. Tram. 357-00404/13 Comissió de Cultura. Compareixença.
 2. Compareixença de Jordi Suïls i Subirà, coordinador del Consell Consultiu de l'Aranès, filòleg i professor de la Universitat de Lleida, davant la Comissió de Cultura per a informar sobre la situació de l'aranès. Tram. 357-00406/13 Comissió de Cultura. Compareixença.
 3. Compareixença de Verònica Barès Moga, tècnica de Política Lingüística del Consell General d'Aran, davant la Comissió de Cultura per a informar sobre la situació de l'aranès. Tram. 357-00407/13 Comissió de Cultura. Compareixença.
 4. Sol·licitud de sessió informativa de la Comissió de Cultura amb la consellera de Cultura sobre les polítiques desenvolupades pel seu departament i les perspectives de futur, especialment el mapa de lectura pública i l'actualització del Pla integral de la música. Tram. 354-00183/13 Rocio Garcia Pérez, del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació de la sol·licitud de sessió informativa.
 5. Proposta de resolució sobre la política d'arxius. Tram. 250-00611/13 Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 296, 11; esmenes: BOPC 330, 128).
-

Punt 5 | Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades

Proposta de resolució sobre la política d'arxius

250-00611/13

PRESENTACIÓ: GP PSC-UNITS

Reg. 51039 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 26.04.2022

A la Mesa del Parlament

Alicia Romero Llano, portaveu, Rocio Garcia Pérez, diputada del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, d'acord amb el que estableixen els articles 167 i 168 del Reglament del Parlament, presenten la Proposta de resolució sobre la política d'arxius de Catalunya, per tal que sigui substanciada davant la Comissió de Cultura, amb el text següent:

Exposició de motius

El Ple del Parlament, el 21 de març de 2019, va aprovar la Moció 65/XII del Parlament de Catalunya, sobre el Sistema d'Arxius de Catalunya, a proposta del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar.

En aquesta Moció s'establia un full de ruta molt detallat i exhaustiu de com s'havia de desenvolupar la política d'arxius del Govern. Han passat tres anys i la major part dels compromisos estan per desenvolupar.

El Govern s'escuda en la futura aprovació del Pla d'Arxius i d'una nova Llei d'Arxius per no haver abordat els grans reptes del sector. Aquesta excusa ja es formulava en l'informe de compliment de la Moció, signada per la Honorable Consellera de Cultura el 28 d'Agost de 2019 (registre d'entrada al Parlament núm. 45587, de 13 de setembre de 2019).

Un dels aspectes que instava la Moció al Govern era «reformat, a curt termini, l'estructura administrativa del Departament de Cultura per a dotar-lo d'una unitat i d'una direcció específica sobre polítiques d'arxius i gestió documental» i també «estudiar, en el marc del Pla d'arxius [...], l'encaix orgànic de les polítiques d'arxius i gestió documental del Govern des d'una perspectiva transversal i interdepartamental, que pugui garantir la gestió única del sistema documental de la Generalitat». L'esborrany del Pla d'Arxius que va debatre el Consell Nacional d'Arxius i Gestió Documental el passat 10 de desembre de 2021 no dona passos fermes i ambiciosos en aquesta direcció, contra el parer de la major part de la professió. Pel que fa a la estructura administrativa, tampoc s'ha avançat, dins del Departament de Cultura, en l'empoderament de la política d'arxius. No s'ha creat una direcció d'Arxius (ni tant sols una subdirecció general d'arxius dins la Direcció General del Patrimoni Cultural) i en canvi, s'ha creat, el 2021, una nova Direcció General de Cultura Digital sense cap estructura per sota.

Pel que fa a la resta de les actuacions previstes a la Moció, d'obligat compliment per al Govern, no s'han realitzat la majoria. No s'ha ultimat el Cens dels arxius amb Patrimoni Documental; no s'ha creat el Registre d'Arxius, ni el Mapa d'Arxius, ni la Xarxa d'Arxius; no s'han desplegat polítiques de suport als municipis de menys de 10.000 habitants en cooperació amb les dipu-

tacions; no s'ha reforçat la governança de l'Arxiu Nacional de Catalunya i els seus serveis de suport; no s'ha elaborat un protocol d'adquisicions, etc.

La Consellera de Cultura, en la seva compareixença al Parlament del 2 de juliol de 2021, va anunciar una nova llei d'arxius. En el Pla de Govern publicat el 21 de setembre de 2021, es preveia la modificació de la llei d'arxius, però veiem amb preocupació que aquesta no està prevista al Pla Normatiu 2021-2023 publicat l'octubre de 2021. No ens podem permetre una nova legislatura perduda, en matèria d'arxius, sense abordar els grans reptes pendents, amb llei o sense, o bé que aquests es posposin indefinidament esperant la nova llei que no sabem si arribarà.

En definitiva, passen els anys i els grans eixos programàtics en política d'arxius que va acordar el Parlament el 2019 no s'han acomplert. El Pla d'Arxius, anunciat pel 2020, encara no s'ha clos, i desconeixem el calendari del nou projecte de llei d'arxius

D'altra banda, es preocupant també que el Pla d'Arxius no s'estigui treballant amb la suficient complicitat amb els sectors concernits, bàsicament els professionals de l'arxivística i la gestió documental, així com amb els ens locals. Ens temem que els fruits de la consulta efectuada amb el sector, que cal dir que ha estat intensa i ampla, no s'incorporin a la versió final del Pla.

Finalment, cal que el Pla d'Arxius reconegui que la base del Sistema d'Arxius de Catalunya són els arxius municipals, que constitueixen la gran majoria dels fons documentals del país. És per això que cal implicar-hi els ajuntaments, no només els de més de 10.000 habitants, obligats per llei a mantenir un servei d'arxiu, sinó també a la resta, que tenen dret a rebre suport de les administracions (nacional i supralocals) per a mantenir el seu propi arxiu. Recordem que el Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya (PECcat 2010) qualificava els arxius com a equipaments culturals bàsics.

Per aquests motius, el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar presenta la següent:

Proposta de resolució

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

1. Presentar, en aquesta legislatura, la nova Llei d'Arxius i Gestió Documental de Catalunya, i a remetre als grups parlamentaris el corresponent projecte, abans del 30 de març de 2023.

Mentrestant, i d'acord amb les necessitats de la política d'arxius del país, que ha de seguir desenvolupant-se mentre la nova llei no arriba, el Parlament de Catalunya insta el Govern a:

2. Donar compliment a les disposicions que conté la Moció 65/XII del Parlament de Catalunya, sobre el Sistema d'Arxius de Catalunya, aprovada pel Ple del Parlament del 21 de març de 2019 i, en tot cas, a remetre a la Comissió de Cultura del Parlament, en el termini de tres mesos, d'un nou informe d'estat de compliment de la mateixa.

3. Presentar a la Comissió de Cultura del Parlament, en el termini de tres mesos, una memòria de situació dels arxius comarcals, a elaborar per la Direcció General del Patrimoni Cultural, que analitzi, de cada arxiu comarcal, la seva relació amb el respectiu ajuntament capital de comarca (en termes de personal, fons, edifici, gestió...), la seva relació amb el corresponent consell comarcal, i la seva relació amb el Departament de Cultura, a través de la Xarxa. Aquest informe haurà d'ajudar a estudiar solucions i a prendre decisi-

ons sobre el model, funcions i governança dels arxius comarcals i sobre el nou decret de la Xarxa d'Arxius Comarcals.

4. Elaborar i aprovar el Pla d'Arxius mitjançant el diàleg i l'acord amb els sectors professionals de l'Arxivística i la Gestió Documental, per tal d'assolir un Pla d'Arxius consensuat amb el sector, de manera que els treballs generats per les diferents taules de contrast del Pla elaborades pels professionals dels arxius i la gestió documental s'incorporin fefaentment al catàleg de propostes del Pla.

5. Obrir un procés de diàleg amb els ens locals per tal d'incorporar les seves necessitats al Pla d'Arxius, atès que la base del Sistema d'Arxius de Catalunya són els arxius municipals, i que aquests constitueixen la gran majoria dels fons documentals del país. En aquest sentit, cal que el Departament de Cultura obri el diàleg amb el món local (FMC i ACM) per acordar els drets i deures dels ens locals en quant als arxius municipals i els termes del suport que han de rebre de les administracions supralocals. En la mateixa línia també cal plantejar, al Consell de la Mancomunitat Cultural, la participació de les diputacions provincials en el suport als ajuntaments de menys de 10.000 habitants en matèria d'arxius i gestió documental.

6. Impulsar la ubicació administrativa de la política d'arxius, a partir de l'exercici 2023, en el departament de la Generalitat de Catalunya que millor pugui garantir la gestió, transversal i interdepartamental, de la política d'arxius i de gestió documental de tota la organització de la Generalitat, així com de tot el Sistema d'Arxius de Catalunya i dotar la gestió pública de la política d'arxius i gestió documental d'una autoritat o direcció específica del Sistema d'Arxius de Catalunya amb un grau elevat d'empoderament des del punt de vista orgànic.

7. Reconèixer el perfil propi dels arxius històrics provincials i de les seves funcions, en el marc del Sistema d'Arxius de Catalunya, de forma que tant el Pla d'Arxius com la nova llei els contempli específicament, més enllà de considerar-los, com fins ara, tres arxius comarcals més. A dotar els arxius històrics provincials dels recursos necessaris per poder portar a terme amb eficàcia les seves doble funció d'arxiu històric provincial i d'arxiu comarcal, així com a buscar àmbits de col·laboració eficients amb l'administració estatal titular d'aquests equipaments.

8. Defensar, en el marc de les converses per renovar els càrrecs institucionals que ha de nomenar el Parlament de Catalunya, una ràpida substitució de les vacants de la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública, creada per la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, assegurant la presència al seu si de professionals de l'arxivística i la gestió documental.

9. Redefinir i potenciar el paper de l'Arxiu Nacional de Catalunya com una peça clau del Sistema d'Arxius de Catalunya, en un moment en que veurà ampliades les seves instal·lacions a Sant Cugat del Vallès. En aquest sentit, cal dotar l'Arxiu Nacional de Catalunya de:

a) Més i millors serveis de suport als arxius del Sistema d'Arxius de Catalunya, en matèria de restauració, digitalització, formació, recerca i recursos educatius, i de recursos suficients per dur-los a terme.

b) Àmplia autonomia de gestió que li permeti els seu desenvolupament com a equipament d'àmbit nacional i internacional, dotant-se de l'estructura jurídica de gestió adequada.

c) Política d'adquisicions clara i amb recursos econòmics suficients que li permeti ser la destinació principal (per davant d'altres centres del país) dels fons i col·leccions documentals de personatges, institucions, empreses i entitats d'abast nacional.

Palau del Parlament, 20 d'abril de 2022

Alícia Romero Llano, portaveu; Rocio Garcia Pérez, diputada, GP PSC-Units

ESMENES PRESENTADES

Reg. 62142 / Admissió a tràmit: Mesa de la CC, 07.06.2022

GRUP PARLAMENTARI D'ESQUERRA REPUBLICANA, GRUP PARLAMENTARI DE JUNTS PER CATALUNYA (REG. 62142)

Esmena 1

GP d'Esquerra Republicana, GP de Junts per Catalunya (1)

~~De supressió en el punt 1~~

1. Presentar, en aquesta legislatura, la nova Llei d'Arxius i Gestió Documental de Catalunya, i a remetre als grups parlamentaris el corresponent projecte, ~~abans del 30 de març de 2023.~~

Esmena 2

GP d'Esquerra Republicana, GP de Junts per Catalunya (2)

~~De supressió en el punt 3~~

3. Presentar a la Comissió de Cultura del Parlament, ~~en el termini de tres mesos,~~ una memòria de situació dels arxius comarcals, a elaborar per la Direcció General del Patrimoni Cultural, que analitzi, de cada arxiu comarcal, la seva relació amb el respectiu ajuntament capital de comarca (en termes de personal, fons, edifici, gestió...), la seva relació amb el corresponent consell comarcal, i la seva relació amb el Departament de Cultura, a través de la Xarxa. Aquest informe haurà d'ajudar a estudiar solucions i a prendre decisions sobre el model, funcions i governança dels arxius comarcals i sobre el nou decret de la Xarxa d'Arxius Comarcals.
